

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátorajauhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyiltérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 koronára,
negyedévre 2.50 koronára.
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
3 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
"szobor" betűknél, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

A sztrájk.

Írta: Dr. Lengyel Zoltán.

— nov. 23.

Ujabb időben addig dörgölődtek a szocialistákhoz, hogy ime rájuk ragadt azoknak leggyakrabban használt fegyvere: a sztrájk. Igenis: Magyarországon újra vezet. Valami újat csinál, amit nem látott a külföldön, amit nem onnan tanultunk el. Politikai sztrájk van. A parlamenti munkások egy részét kizárták, a másik része szolidaritást vállalt velük és abbahagyta a munkát.

A kizárás is tart, a sztrájk is. A munka azért nem szünetel. A többség benn dolgozik, a kisebbség kívül agyarkodik. A sztrájk tehát szakítás csupán. Tulajdonképpen munkamegosztás. Játék. Künn a bárány, benn a farkas. Magánüzemnél is veszedelmes ez. Közkötelességek területén ugyszólván gondolatnak is képtelenség. Aki képviselő, annak a parlamentben a helye. Ott kell lennie, vagy lemondania. Ha nincs ott: igazolnia kell magát.

Az ellenzék azt mondja, hogy a kizártak miatt van ez. A kizártak törvényteleniséget állítanak. A törvényteleniség nem a kizárásban van, hanem szerintők az előzményekben. Az előzmények az egy éves obstrukcióban gyö-

keresnek. Ez az obstrukció pedig nem nyert beigazolást, sem a nemzet nem helyeselte, sem az azóta lefolyt események.

Ellenkezőleg: hogy a véderőt a kisebbség fejleszteni nem engedte: vitázhatlan igazság. Ma sem engedné, ha meg nem volna. Hogy meg kellett csinálni, az összes események bebizonyították. Egy napot se veszíthettünk, ha Törökország sorsára jutni nem akartunk.

Nem igaz az, hogy a véderő elleni obstrukció nemzeti követelésekért folyt. Akkor is tagadták, most se allítják. De ha igaz volna is, ez az akció megkésett. Letették a fegyvert már 1906-ban. Nem vették fel azóta sem. A harc állítólagos célja előbb a bankkérdés volt. Ezt átengedték. Azután jött a választói jog kérdése. Ez meg semmi kapcsolatban nem volt a véderővel és csak annak elintézése után lett és lesz aktuális.

Ha tehát előbb nem vesztettek volna csatát: most vesztenék el. A balkáni háború, Oroszország nyomása, a szerb hepciáskodás mind azt bizonyítja. Igazságuk tehát nincsen. Kibeszélés és a felelősség áthárítása az összes szószaporítás.

Az ilyen belső rendesinálást, amely a jelen körülmények között és a kényszerhelyzet nyomása folytán csak szabálytalan

úton mehetett végbe, különben is csak a történelem igazolhatja. Akit igazol: föl van mentve, naggyá van téve, felmagasztosul. Akit nem igazol: megsemmisül. A történelem pedig elvégezte feladatát. Az események nem az ellenzéknek adtak igazat.

Ahogy tehát az egy éven át folyó amerikázás nincs igazolva, nincs a most folyamatban levő sztrájk sem. A sztrájk különben is csak hatalmi kérdés. Aki tovább bírja: az győz. Akinek nagyobb a municiója: az marad feül. Minden esetben a vállalat szenved a karát.

Ez esetben a vállalat az ország és annak alkotmányos elete. Ennek a számlájára megy minden. S az erköcsi, anyagi és diplomáciai veszteség maris kiszámíthatatlan.

Mindegy, azt mondják ők nek nek a végetekig. Jön a sabotage. Mert egyéb nem jöhet. Amig együtt voltak a többivel: rosszul dolgoztak. Ez az amerikázás korszaka. Most letették a szerszámot. Ez a sztrájk. Ezután csak a direkt rombolás, pusztítás következhetik: a sabotage a magyar nemzet nagyobb dicsőségére.

Szakasztott úgy megy, mint Mohács előtt. Előbb a főnemesség és a köznemesség pusztította egymást teljesen elmérgesített politikai harcokban. Azután az urak

és a parasztok ölték egymást nyílt belső háboruban. Az ingó tőke latta a bajt és kivándorolt. Így maradt a marakodás, a szegénység és jött a török a nyakunkra. Egyenesen neki csináltuk az utat.

És mikor a török ellen fegyvert kellett fogni, az ország teljesen betelvével vezetőinek politikai hadakozásaival, megüdvözödve mindenkitől, magukra nagyta őket. Tomori az ersek, az urak, a főnemesség, mentek Mohácsra, a törökök agyúruak a torka elé, leöletni magukat teljes pirádban, Zapolyai pedig a tulsó partrol nézte és varta negyvenez-emberével, hogy elhuljon a király és az egész ellenpart és a zsakmany az övé legyen.

Igy mentünk tőukre Mohácsnál. Ez az igazság dióhéjban. 400 éve nyögjük. Es se Verböczynek, se Zapolyaiak nem adott a történelem igazat. Közös szolgaság lett a vége, a végetekig folytatott civakodásnak.

Tessék tehát csak folytatni újra, ha ez kell megint. Akkor a történelem könyvébe úgy lesz beírva: A végzet kitűzöttnek vette a 300 éves büntetést és szabadlábra helyezte újra a nemzetet, de az alighogy a levegőre kijutott, visszaesett előző bűnébe és nem tette magát a szabadságra érdemessé.

Igenis. Ennek más vége nem

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Alexander Bernátnak.

Írta: S. Löw Róza.

Kicsi vagyok ahhoz, hogy a nagy tudósról, lángeszű, ragyogó elméjű Alexander Bernátnakról beszéljek. Őt dicsőítem. Ahhoz előbb valakinek kéne lennem, hogy méltó legyek arra, az engem megtisztelő szerepre. Arra is hivatottabb, illetékesebb egyének vannak, hogy arról írjanak, mi szépet, nagyot, magasztat, nemeset magyarázott a nagy előadó, a fényesen szónokló tanárunk. En csak arra kérem becses engedelme és szives elnézésük, hogy meleg elragadtatásomnak, közvetlen érzésemnek ad-hassak kifejezést a velem érző és értő hallgatókkal együtt neki, a kitűnő férfinak, a nagyérdemű mesternek, kire szerény hódolatom úgy hathat azon melegibe, mint egy szál illatos ibolya kabátja gomblyukába.

Őt, kit annyi elismerés, csodálat, rajongás, hódolat, dicsőség ér, mi neki egy szál fehér ibolya télnék idején!... De, ha velem egyszerre, ugyanazon szép pillanatban lelkesülő, melegen felpeszülő, magyar rajon-

gástól hevülő női szívek, a szépért felbuzduló lelkek mindegyikétől elszedem az érdeműs előadónak szánt, szeretettel adott szál ibolyát, iziben óriási csokrom lesz — fehér szeretetből, piros lelkesedéssből — és az oly kedves illattal borítja be tanítónk tudós fejét, hogy egyszeribe az ő lelkébe száll belőlünk az a nagy melegség, az a nagy boldogság, az a nagy hangulat, amit az ő fényes, klasszikusan és esztétikusan szép, világos és elménkbe, lelkünkbe világító előadása kiváltott. És — lesz belőle a hódolatok és elismeréseknek virágözöne közepette egy drága, jó, atyai cimboránk és — mi, mind imádó gyerekek a miskolci népszerű főiskolában!

Igy mi, édes mesterünk! És biztosan te is, te nagy, nagy, kiváló tudósunk. Kinek szellemi magasságához nem tudok felemelkedni. Meghúzódom szellemi nivód magas piedesztáljának alacsony zsámolyánál. Onnan bámullak, imádlak, rajongva tisztellek, forrón csodállak! És — és, boldognak érzem magam abban a pillanatban, mikor megértlek!...

És akkor (mint te mondtad) „nem akarok semmit, mert látom, érzem, élvezem a szépet.“ Az a finoman, nemesen, esztétikusan, fenségesen szép

te magad vagy Alexander Bernát! Te nagyok nagyja! Aki ott állsz fölöttem, mint hazánk kimagasló büszkesége, imponáló bíree, mely magában rejt titokzatos és nyílt erőket és elemi hatalmakat. Elemed a fényes tudásod, melyet át akarsz plántálni a nem tudók lelkébe, agyába. Lángelméd tüzerével szórja ragyogón szikrázó sugarakban, agyunkat melegítve, szeretettel simogató tanításaid, kedvesen elragadó magyarázataid.

Ahogy vidám lelki derűtséget árasztó példáiddal édesded nevetést váltasz ki lelkünkben, felsőbb lénynek tekintlek, ki tenmagadat felemelve minden emberi gyaróságán, csupán művészi izlésű, szellemes ember vagy: az eszmét szolgáló, az eszméért rajongó, az eszmék világában élő, nagyszellemű magyarázó és felvilágosító, engem is a többivel felemelve, elbájosolva, lelkes hangulatba hevítve.

Hálával tartozom neked ezért a szépet, jóert, kellemesért, amit e melegség, e fokozott elragadtatásom „szép“ hangulatában érztem. — Kedélyes megjegyzéseid, melyek a leg-egyszerűbb szavakban megértetk velünk a legnehezebbet, közel hozva értelmünkhöz magyarázatokat annak; „mi a szép, mi a fantázia, mi a művészi tehetség, illetve mi az a tulaj-

donképeni művészi alkotó erő.“ Felboncolva a művész belső lelki hangulatát alkotásakor: Miként terem, mikor — szeriuted — „jelenit.“ Emlekezetéből, hogy idéz kepeket, hangulatokat, eseményeket, életmesék vzalatát, hasonlatokat stb. És élni kezd művészi keze alatt az agyából kipattanó munka, mert él benne az élet mindama szépsége, eszméje, ereje, ami előbb a művész lelkében élt, átizzott, mielőtt művébe került.

Ahogy így lelkemből szólottál, lelkembe zengtlé ékeszavu szónoki tehetséged, dallamosan varázslatos hangoddal, minden szavadnak életet adva — minden hangsúlylyal a szó melyebb értelmét megnyomva, mint mikor a finom hangszerből hurjait megnyomva, művészi zenét kapunk. És folyt, folyt bugyborékolva a szép szó, a — méz ajkadról. Amire válaszul elragadtatásból csak egyetlen szó fakadt: Édes! Ez annyiszor ismétlődött, ahanszor újból és újból mindszebben, mind lendületesebb n, mind magasabban szárnyalón oktattál, csiszoltad picit fényesre tompa elmém, megnyitva szépszavu ajkaddal, lelked tündöklő belsejét és bele engedéd nézni mind a kíváncsi tudni akarókat, tanulni akarókat. Mintha fényes kincses bányát nyitottál volna

Őszi cipő divat ujdonságok

a legdivatosabb formákban és legizlésebb kivitelben urak, hölgyek és gyermekek részére teljes választékban megérkeztek.

FÖLDES FERENCZ CIPŐÁRUHÁZA

Sátorajauhely, Fő-tér.

lehet, ha a nemzet életosztóne a marakodókat haza nem parancsolja és az utolsó órában rendet nem teremt.

A közkórház kibővítése.

*
Küldöttségünk a kormányánál. — Lukács László miniszterelnök és Jakabffy belügyi államtitkár kedvező válasza. — Biztató remények.

Örvendetes eredmény

Budapest, nov. 23.

(Express tudósítás.) A kórház kibővítéséért megindított akció egy hatalmas és eredményes lépéssel haladt előre; a kórházi választmány küldöttsége Kazy József országgyűlési képviselőnk és Meczner Gyula főispán vezetésével megjelent Lukács László miniszterelnöknel, mint belügyi miniszternél, továbbá Jakabffy Imre belügyi államtitkárnál s mindkét helyen a legbiztatóbb és legkedvezőbb fogadtatásra talált s nem üres ígéreteket kapott, hanem kedvező pozitív választ, amelyből bizonyossággal érezhető, hogy közkórházunknak rég vár kibővítése, kereteinek a pompás intézmény színvonalához mért kitágítása a közel jövőben valósággá válik. A nagyfontosságú eredményről s a küldöttség sikeres eljárásáról a következő tudósításunk számol be:

Kazy József képviselőnk oszlatkozása.

Pénteken, e hó 22-én délelőtt 10 órakor a küldöttség, mely állott Meczner Gyula főispán, Dókus Gyula alispán, Lengyel Manó, Miklóssy István, dr. Chudovszky Mór, dr. Nyomarkay Ödön, Dókus László és Ehlert Gyulából, felkereste Kazy József földművelésügyi államtitkár, kerületünk országgyűlési képviselőjét. A kölcsönös szívélyes üdvözlések után Miklóssy István fősperes a küldöttség

meg — kitarva a tudás kapuját — és meleg nézéssel, biztató mosolyoddal, jóindulattal, magyar szíved azt mondaná: Ide nézzetek, mindent megvilágítok. Ide figyeljétek, mindent megmagyarázok. Kérdezzetek, felelek. Kérjétek amivel bírok, odaadom. Nézzünk, bámuljunk, csodáljunk, szerezzünk! Megértünk. Csillag szemünk bekapprándít a nagy fényességbe, de álljuk ragyogó tüztét, mint a nap életet melegít. Te vagy a napunk Alexander Bernát. Alantad állunk a földön, felnézünk hódolatteljesen fényes elmédhez és mi is szépek, jók, nemesek, boldogok akarunk lenni, mint te, „mikor a „szép“-ben gyönyörködöl minden érdek nélkül.“ Mi is gyönyörködni akarunk benned, büvvarászu eladadásodban. Jöjj közénk! Magadban hordod mindazt a nemeset, szépet, nagy szellemed kiváltja mindazt a jót, ami áthatja szavaidra, egy boldog, szép órára lelkünk, szellemünk üdítve, felemelve. Jer, hát jer mielőbb és vidd szeretetteljes áldásunk édes magyar büszkeségünk! Jer és hozd vissza még egyszer azt a kedves, meleg hangulatot, ami ott áradt széjjel Miskolc megyeháza vilanyfényes termében, ami megigézte lelkem.

Iskolásgyerekek lettem. Napsütéses verőfényben uszott minden. Tanítóm csak tanított, nem osztályozott. Fel-

névben kérte az államtitkár, hogy karolja fel ő is Ujhelynek ezt a fontos érdekét. Kazy József készséggel vállalkozott az ügy támogatására s kijelentette, hogy ő is csatlakozik a küldöttséghez, együtt megy vele a kormányelnök-belügyi miniszterhez.

Lukács Lászlónál.

Igy is történt, a küldöttség Kazy Józseffel és a főispánnal az ország-házban kereste fel a belügyi minisztert, aki 1 órakor fogadta a küldöttséget.

Itt is Miklóssy István, a kórházi választmány elnöke volt a küldöttség szónoka, aki nagy részletességgel ismertette az ügyet, előadta a kórház építésének történetét és azt, hogy a kórház 7 évi működése után immár teljesen szűknek bizonyult, elannyira, hogy ez az igazán kifogástalan, magas színvonalon álló intézmény Felső-magyarországnak elismert elsőrendű kórháza nap-nap után igen sok beteg kénytelen elutasítani. Ezek után azt a kérelmet terjesztette a belügyi miniszter elé, hogy a kormány a kórházak építésére és kibővítésére szánt összegből mintegy 240—250 ezer korona segélyt az ujhelyi Erzsébet-kórház kibővítésének céljára fordítson.

Lukács László miniszterelnök válaszában örömeinek adott kifejezést a felett, hogy az ujhelyi közkórház oly mintaszertűen működik s épezzét oly keresett, oly látogatott is. Ugy ő, mint az összkormány rendkívül fontos kérdésnek tartja a közegészségügy rendezését s épen azért vett fel a költségvetésbe több éven át 3 millió koronát, hogy új kórházakat állítson s a meglevőket, ahol kell, kibővítse. Szívesen fogja az ujhelyi közkórházat is e célra segélyben részesíteni, bár az 1913. évi költségvetésbe ezt most már nem veheti fel, de azután gondja lesz rá s ennek az intézménynek kibővítését a program első sorába veszi fel. Ezután kérte a küldöttséget, hogy a kérelmet írásban is terjesztesse be, mert amint mondta: „verba volant, scripta manent“, mire Meczner Gyula főispán kijelentette, hogy a részletesen megindokolt kérvény a miniszteriumhoz már beadott.

Még a főispán bemutatta a küldöttség tagjait a miniszterelnöknek, aki szívélyesen elbeszélgetett velük s azután a küldöttség a legjobb benyomásokkal és legszebb reményekkel távozott az államtitkárhoz.

tett kérdéseire ő maga felelt meg legbőlebben. Nem kívánt, nem akart semmit. Közel vitt gyermekkori boldogságom érzetéhez és a szép iránti lelkesültemhez. Visszaidézte az álomvilágom, melyben semmi érdek, semmi célszerűség, de semmi bánat sincs... Hol oly fenségek trónolnak, emberideálok léteznek, melyek „mögött“ állok kezemben a hódolat babérkoszorújával halhatatlan monumentális alakjaik lábainál. Örömkönyvetek hullatnék e babérokra abbeli örömben, hogy ily magyarokat adott Isten nekünk. De nem tudok sirni — ujjongásomban! Eljen, hát eljen Alexander Bernát!

Egyik hasonlatról másik hasonlat jut eszünkbe — mondottad — úgy hozta vissza emlékezetembe nagybecsű személyed megfigyelése kiváló budapesti ismerőseim nemes alakjait: a főváros heves és buzgó orsz. képviselője, leghíresebb jogi tekintélye az egyik. Másik a néhai, nagytudású, nagyszerű statisztikai igazgatója, kinek érdemrendekkel kirakott mellében meleg érzésű zsidó szív dobogott. Imponáló férfi ideálok!... A hogy hangod rezgett, a szavad oly hasonlóan, választékosan zengett, elfelejtett emléki varázsát hozta vissza... Elmúlt tavaszunk csókos lehelét...

Jakabffy államtitkár válasza.

A belügyi miniszteri államtitkár előtt Miklóssy István szintén részletesen ismertette az ügyet s kérte jóakaratu támogatását.

Jakabffy Imre államtitkár válaszában kimerítően ismertette a közegészségügyi intézetek felállítására vonatkozó tervezetet s megígérte, hogy Ujhely kérelmét tőle telhetőleg támogatni fogja, megjegyezte azonban, hogy a költségekhez a vármegyének is hozzá kell majd járulnia valamivel, mert a törvényhatósági kórházak felállítása és fenntartása fele részben az illető törvényhatóság feladata, amit ha nem teljesít, a kórház államivá válik.

Ezután a főispán az államtitkárnak is bemutatta a küldöttség tagjait, kik innen is a legjobb reményekkel s a legkedvezőbb auspiciumok birtokában távoztak.

Közvacsora.

Este Miklóssy István választmányi elnök a küldöttség tagjait a Pannónia különéttermében vendégül látta vacsorára, amelyen a küldöttség tagjain kívül Kazy József államtitkár, Szabó Jenő főrendiházi tag, dr. Pástélyi Jenő ügyvéd és Melles Emil fővárosi gör. kath. apátplébános is résztvettek. A társaság a legjobb hangulatban töltötte együtt az estét s éjfél után oszlott szét.

A mi „patronázs“-unk

*
A magunk szegényeiről. — Teljesítsük legközelebbi feladatainkat, melőlőt a távolabbi célokat kergetnők. — A „patronázs“ még ismeretlen fogalom volt, mikor Ujhelyben már intenzíven gyakorolták a gyermekvédelmet.

— nov. 23.

Szép, nagyon szép és épületes dolog, ha az emberbaráti szeretet oly nagymérvben nyilvánul meg, hogy nemcsak helyi szükségletek kielégítésére szorítkozik, de jóval nagyobb területre, az egész országra kiterjedő hatással bír.

E gondolat szállta meg lelkemet, mikor lefolyni láttam a helyben megalakult patronázs fiók gyűlését. Lélekemelő volt a látvány, mikor a nemes szívű, istenáldott jólelkű — férfi és nő egyaránt — nemes versenyre keltek a tagsági díjak felajánlásában.

A nemes verseny csak egy vitte az adakozókat a jótékonyaság angyal-szárnyain távol, messze vidékre, kunyhókba, viskókba, hol egy elhagyott árva, kidobott kicsiny magzat színylődik, testi és lelki táplálék után eped.

De én csak idehaza maradtam, nem bírtam követni az elrebbent lelkemet, ónsúlyával kötve tartott az itthoni nyomoruság. Minek a távolba kalandozni — gondolám — mikor a nyomor oly közel van hozzám? Mikor Mózes Egyiptomban színylő testvéreit meglátogatandó, magával vitte feleségét és két gyermekét, Áron testvére e szavakkal fogadta: „Az itt levőknek sorsát fájjaljuk és siratjuk és te még szaporítod azok számát!“

Ugy vagyunk vele mi is. A tél beálltával a segélyre szorultak jaj kiáltásai hangzik felénk minden utcáról, emitt fáznak, amott éheznek; emitt fa és ruha, amott kenyér, meleg étel hiányzik. Hála a Mindenható gondozásának, ki annyi melegen érző szívet adott az embereknek a mi kis-sziny társadalmunkban. — Nemes versenyre kelt több jótékony egyesület, hogy a napról-napra fokozódó nyomoruságon a maga módja és szük tehetsége szerint enyhítsen. Két nőegyesület, két felruházó egyesület, egy népkonyha- és egy betegsegélyző egyesület. És ezek, minden jóakarata és fokozott könyörületessége

mellett nem képesek a rendkívüli szükségletet kielégíteni. A nagy drágaság és keresethiány óriási mérvben növeszti a nyomoruságot, a segélyre szorultak ijesztő mérveit.

Hogy csak kettőt említsék, hol saját tapasztalatból meritek: a felruházató egyesület — nem számítva az orth. hitközségben működő külön egyesületet — ez idén 96 szegény gyermeket ruház fel többé kevésbé ruhaneművel és lát el tankönyvvel. A Népkonyhát, mely eddig 50—60 gyermeket látott el izletes meleg étellel, most 80—90 gyermek keresi fel. Honnan vegyenek ez egyesületek annyi anyagi erőt? A vezetőség minden jóakarata és valóban dicséretes áldozatkészsége még nem elegendő a szükségletek kielégítésére.

E bajon a „helyi patronázs“ segíthet. Ugy értem ezt, hogy mindazon nemes szívű emberbarátok, kik eddig is támogatták a helyi jótékony egyesületeket, tegyék azt ezután is még nagyobb mérvben. Nincs okom, se jogom hozzá, hogy az adakozás mérvét bárkinek is előírjam, hiszen alig ismerem valakit, ki ne adna; de ha azok, kik adnak is oly közelről szemlélnék a nyomoruság nagy arányát, mint azt naponkint látom, ugy nagyobb melegségre nyílnék meg szívük, mélyebbre nyulnának zsebeikbe, mert az adakozás nagyobb mérvé az egyeseknél csak kevésbé fokozódna, az összességénél sokat tenne ki és így lehetővé válnék a jótékonyaságot nagyobb mérvben gyakorolni, a jogos kívánalmakat kielégíteni.

A ruházató egyesület részéről e napokban gyűjtést eszközünk, eszedünk ez uton a nagyközönség kegyes jószívűségéhez, hogy bő adakozásával támogassa e nemes feladatu egyesületet. Ez az egyetlen és legalkalmasabb mód arra, hogy az egyesület szükségleteit fedezhesse.

Néhány éve eltörtünk a régen használt, de célhoz nem vezető módtól, amikor jótékonycélú mulatságokat rendeztek a fedezethiány előteremtésére. Eltekintve, hogy a rendezés költségei felemésztették a jövedelem legnagyobb részét ugy, hogy a jótékonycélra alig maradt valami, de a mulatságon résztvevő családoknak is tiszteresébe került a kiadás nélkül, hogy az egyesületek valami nagy hasznát vették volna. A jótett nyomában isten áldása fog szállni az adakozókra!

Szabó Jakab.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

)(Közszemlén. Farkas Andor polgármester értesíti a város közönségét, hogy a f. évi betegápolási pótadó kivetési lajstrom november hó 22-től 8 napon át vagyis november hó 30-ig a város adóügyosztályában közszemlére lesz kitéve, azt a jelzett időben hivatalos órák alatt az érdekeltek megtekinthetik és az eileni észrevételeiket írásbafoglalva 15 nap alatt a város adóügyosztályánál előterjeszthetik.

)(Felmentett anyakönyvvezető-helyettes. Zemplénvármegye főispánja Haraszthy Miklós velejei állami anyakönyvvezető-helyettes ezen tisztsége alól felmentette.

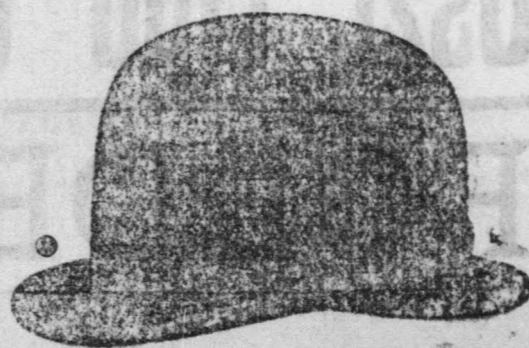
)(Pályázat segédjegyzői állásra. A szinnai járás főszolgabírája a megüresedett ugari segédjegyzői állásra pályázatot hirdet. Mindazok, akik ezen 1000 korona javadalmazással járó állást elnyerni óhajtják, okmányokkal felszerelt kérvényüket november 25-ig nyújtsák be, mivel a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogják.

Legujabb divatu kalapok

legjobb minőségben és olcsó árban kaphatók

Szenes Lipót uridivat üzletében Sátorajaujhelyben.

Javaszi felöltők, fehémenüek, nyakkendők és keztyük. Férfi czipő különlegességek.

Ítélnék a polgárbírák.

A csütörtöki és pénteki bűnügyek.

Hétfőn fejezik be a ciklust.

— nov. 23.

Az ujhelyi esküdtsek csütörtökön folytatta fáradságos, nehéz munkáját. És ezen a napon, az előző két nap felmentő verdiktjei után elhangzott a büntető törvénykönyv legsúlyosabb paragrafusaiiban, a *rablógyilkosságban* marasztaló verdikt. Szerencsére, hogy az az elvetemült bűnös, a ki felett ez a legsúlyosabb ítélet elhangzott, egy tizenötödik életévét alig betöltött fiatal gyerek volt, mert különben az ujhelyi törvényszéknek könnyen szenzációja akad volna: halálos ítélet. Így azonban, a tettes fiatal koránál fogva, a büntető novella értelmében a büntett vétségé fokozódott le s a gyilkos pár évi fogházzal menekült, mely után 21 éves korának betöltéséig a javítóintézet lakója lesz.

A pénteki tárgyaláson is megdöbbentő eset került az esküdtek elé, kik ez ügyben is súlyos ítéletet mondtak. Az esküdtbírók hétfőn ültek a ciklusban utóljára össze, hogy két parasztleánynek rablási bűnügyében tegyen igazságot. A csütörtöki és pénteki tárgyalásokról ez a tudósításunk szól:

A rablógyilkos fiu.

Csütörtökön a főtárgyalást *Fornszek* Béla kuriai bíró, törvényszéki elnök vezette, aki mellett, mint szavazóbírák *Lábos Béla* és *Emőd László* működtek. A közvádat *Olchváry Dezső* kir. ügyész képviselte, a vádlottat dr. Nagy Arthur ügyvéd védte.

Fiatalt, tizenhatodik évének vége felé járó vézna fiu ült a vádlottak padján a legszörnyűbb bűnnel vádolva. A fiu előre megfontolt szándékkal megölte és kirabolta édes apját. Az apa gálszécsi asztalos mester volt s mellette tanonckodott a fiu, Bajusz József. Ez év május havának utolsó napjaiban az elvetemült fiu fejszeapásokkal és késszurásokkal megölte alvó apját, majd kikutatta, de csak négy fillert talált nála; ezt is elvette és azután embereket hívott a házba azzal, hogy apját valami idegen ember bántalmazta. Azonban hamarosan kiderült, hogy ő volt a gyilkos; letartóztatták s most csütörtökön kellett számot adnia az elképzelhetetlenül szörnyű bűnéért.

A főtárgyaláson a fiu teljes beismerésben volt. Azt állította, hogy apja gyakran megverte őt s ezért ő szabadulni akart tőle. Előre elhatározta a gyilkosságot. Azonban úgy gondolkodott, hogy megvárja, amíg apjánál több pénz lesz, hogy ha majd megölte, minél nagyobb összeget vehessen el tőle. Május utolsó napjaiban úgy vette észre, hogy apja valahonnan pénzt kapott s ekkor egy este, mikor az apa elaludt, fejszével többször főbe ütötte, majd hogy egészen biztos legyen a dologban, még egy konyhakéssel is többször megszurta. Azután kikutatta, de pénztárcáját nem találta meg, csak négy fillér aprópénzt, amelyet magához is vett.

A tanúk elmondották, hogy a vádlott mindig haszontalan, vásott fiu volt s ebben része volt annak is, hogy apja összes gyermekei között őt szerette legjobban s ezért mindig gyengén bánt vele; nem fogta korába.

Megdöbbentő részleteket mondtak el a tanúk a fiunak a gyilkosság

után való viselkedéséről. Mikor megölte és kirabolta apját, elment nővérehez s azt mondta neki, hogy siessen vele az apja házához, mert apját valami idegen ember bántja. El is mentek többet magukkal a házba, ahol az apa összeszurkálva, véresen feküdt. A fiu, hogy a gyanút elterelje magáról, szőlőtárgyát, aki már meg volt halva; ki bántott? — kérdezte tőle s egyáltalában bámulatos hidegvérrel akarta megteveszteni az embereket.

A bizonyítási eljárás után *Olchváry Dezső* hatásos vádbeszédben kért igazságos ítéletet az elvetemült fiu fejére, míg *Nagy Arthur* dr. védő azt hangoztatta, hogy ez a szerencsétlen nem fogházba, hanem az örültek házába való s beszámíthatatlanságát iparkodott tettenéi körülményeiből stb. bizonyítani.

Az esküdtek előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölésben, tehát gyilkosságban és rablásban mondták ki bűnösnek *Bajusz Józsefet* és kimondták azt is, hogy beszámítható. Ez alapon a bíróság a büntető novella 18. paragrafusa alapján, mint hogy a vádlott a tett elkövetésekor még csak kevéssel töltötte be 15. életévét, gyilkosság vétségéért és rablás vétségéért 3 évi fogházra ítélte őt. A kir. ügyész megnyugodott, a védő semmiségi panaszokat jelentett be, azon az alapon, hogy az esküdtek ténybeli körülményekben tévedtek, mert a bizonyítás anyaga az előre megfontoltságra nézve semmi adatot nem szolgáltatott, továbbá mert az esküdtek nem mondták ki a beszámíthatatlanságot.

Ötvenkét évi fegyház egy gyilkos cigánybandának.

Borzalmas karaván került pénteken az esküdtbírók elé; hat, minden emberi érzésből kivetkezett cigány, akik között a bíróság szombaton délután az esküdtek verdiktje alapján összesen 52 évi fegyházat osztott ki.

A tanács *Wielland Lajos* elnöke alatt *Görömbey Balázs* és *Lábos Béla* bírákból állott, a vadat *Török Géza* kir. ügyész képviselte, a védelmet ezúttal is *Nagy Arthur* dr. látta el.

A szörnyű eset az volt, hogy ez év július 1-én *Liszi Püspök György*, id. *Zajác József*, *Zajác Mihály*, *Balog József*, ifj. *Zajác József* és *Pochlott Mihály* tókeretesi cigányok Terebes község határában a Ternava patak mellett egy boglya tövében békeesen szunnyadó *Schubert Ferenc* kőműves pénztárcáját, melyben 20 korona volt, továbbá az óráját kilopták, azután pedig, nehogy felbredve a lopásról jelentést tegyen, egy nadrágszíjjal megfojtották.

A pénteki főtárgyaláson a vádlottak beismerő vallomásából az a tényállás derült ki, hogy a szörnyű tettet öten határozták el, — *Pochlott* kivételével, — s úgy hajtották végre, hogy miattal az áldozatnak fejét id. *Zajác József*, kezét *Zajác Mihály*, lábát pedig *Balog József* tartotta, az alatt *Liszi* a nadrágszíjjal megfojtotta, ifj. *Zajác József* és *Pochlott* pedig őrt állottak.

A perbeszédre ma délelőtt került a sor. A rövid beszédek után az esküdtek a négy első vádlottat szándékos emberölésben és lopásban mint tettes társakat, az ötödiket, mint bűnszolgát, *Pochlott* pedig csak a lopásban mint bűnszolgát mondták ki bűnösöknek.

E verdikt alapján a bíróság a két főbűnöst, *Liszt* és id. *Zajác*ot 15—15 évi, a másik két tettes társat, *Zajác Mihályt* és *Balog Józsefet* 8—8 évi, ifj. *Zajác József* bűnszolgát 5 évi fegyházra, *Pochlott Mihályt* pedig 1 évi fogházra ítélte. Az ítéletben a védő s a vádlottak is megnyugodtak s így az ítélet jogerős.

Mingen háziasszony

telles meggyőződéssel mondja: Nincs kávé Franck nélkül! a „Valódi” Franck ot a „kávédaráló” védjeggyel, melyet bel-földi nyersanyagból Kassán, honi ipar állít elő.

Felgördül a függöny.

Mezey Kálmán színigazgató előleges színházi jelentése.

Az ujdonságok szezonja.

— nov. 23.

Egy hét múlva felgördül a függöny, kezdetét veszi a világot jelentő deszkákön a színjáték és ma már minden utcasarkon óles plakátok állanak elénkbe, invitálva a színházlátogatásra. Megjelent *Mezey Kálmán* előleges színházi jelentése, amelyből megtudjuk elsősorban is, hogy a társulat november 30-án *Lehár* Ferencnek világhíres „Eva” című operettjével nyitja meg a szezon.

Ez a szezon, ha beváltja azokat a reményeket, melyek az előleges jelentés nyomán joggal fakadhatnak fel, egyenesen szenzációs lesz. Ugyanis nem kevesebb, mint 25 ujdonságot jelent be *Mezey Kálmán*, s valamennyi a fővárosi színpadok legsikeresebb műsordarabja. A repertoár tehát a lehető legváltozatosabb és legfényesebb lesz, az azután már egyként érdeke egy a közönségnek, mint a színigazgatónak, hogy összevágó gondos előadásokkal álljon ki a színjátékos gárda a deszkákra. Az évadban színre kerülő ujdonságok egyébként a következők:

Operettek: Éva, Asszonyfaló, Limonádé ezredes, Csókszanatórium, Tengerész Kató, Kis barátó, Lila dominó, Mexikói leány.

Vígjátékok és bohózatok: Miniszterelnök, Csitri, Frankturtiak, Mamerék, Jogot a nőnek, Prime Rose kisasszony, Piktörök, Golya, Nemzetes asszony, Kis pajtás, A fatu, Sarkantyú.

Színművek: Farkas, Rablólovag, Györgyike drága gyermek, Saphó, Ostrom, stb.

Ezek közül már is magukban hordják a szenzációs premér címet és jeleget: *Eva*, *Tengerész Kató*, *A lila dominó*, *A miniszterelnök*, *A farkas*, az *Ostrom* stb.

A színtársulat tagjainak végleges névsorát már közöltük s már akkor elmondottuk azt is, hogy ebben a névsorban a vidéki színészetnek nem egy számottevő, kitűnő és máris elismert tagja szerepel s a kevésbé ismert

fiatalabb erők is megmutatták már tehetségük oroszán körmeit, ezektől is joggal várhatjuk a legbecsebb, legkomolyabb művészi produkciókat. S amikor ennek a reménységünknek kifejezést adunk, hisszük, hogy közönségünk is méltánylással kél majd minden érték és minden eredmény segítségére.

A teljesség kedvéért megemlítjük még a béreltírdetést, mely természetesen ezuttal is a régi összegeket tünteti fel. A társulat titkára, *Sarkady Gusztáv* a napokban érkezik Ujhelybe a bérelt eszközleése végett.

HIREK.

A keddi hangverseny.

A fővárosi sajtó miss Ware Helénről.

A Kazinczy-kör keddi hangversenye, melyet miss Ware Helén, az amerikai fiatal hegedűművész nő felépése tesz nagyérdekűvé, minden jel szerint komoly művészi értékre nézve is szenzáció sorába fog menni. Ezt bizonyítják a fővárosi sajtónak a művész nő nemrégiben rendezett budapesti hangversenyeről megjelent szokatlanul meleg hangú kritikái. A legtekintélyesebb fővárosi zenekritikusok az őszinte elismeres hangjan iriak a fiatal amerikai leányról, ki ezúttal lépett fel nálunk először s ismeretlen névvel, összekötetések nélkül is egyszerűen meghódította a kritikát és közönséget egyaránt. A fővárosi sajtóvélemények közül mutatoba itt közlünk kettőt:

Az Ujság. Ware Helen fiatal, bájos amerikai leány. Éreket a zenének szentelte, hangszereit pedig a legkényesebb hangszeri, a hegedűt választotta ki. Ma este a Royal-teremben hangversenyt rendezett. Finom izlésű zeneszt ismertünk meg benne. Bar technikája szinte tökéletes, dologi készségevel sohasem akarja hallgatóit elkapraztatni. Előadásaiban keresetlen egyszerűsége, nemessége, egyenletes, meleg tónusa megis magával ragadja közönséget. Jatekában minden természetes, minden kerekded, szögletes ségek, zökkenések nincsenek sehol. Dinamikája színes, ritmikája erősen kifejezett. Musorát *Lalo*, *Masenet*, *Schubert*, *Sarasate* és *Wieniawsky* műveiből állította egybe. Valamennyit kitűnően játszotta és így a közönség lelkes ünneplése csak természetes volt.

Budapesti Hírlap. Hangverseny. Egy bájos amerikai hegedűművész nő, Ware Helen rendezte tegnap önálló hangversenyt a Royal-teremben. A Brit-Amerikai Irodalmi Társaság diszelnökei: *Apponyi Albert* gróf, *Apponyi Sandor* gróf, *Bárczy István* dr., *Grant-Duff* *Evelin*, *Kossuth Ferenc*, *Nash* *Pal*, *Tisza István* gróf, *Vambergy Ármán* vállalták a koncert védőséget, nagyon természetes, hogy fényes és nagy közönség gyűlt össze, mely meleg rokonzással, lelkes tapssal ünnepeite a fiatal művésznőt. Miss Ware mindenképen rászolgált erre az elismerésre: Játéka biztos, elegáns, bravuros, tónusa meleg és tömör, technikai készsége könnyűséggel megfelel a modern virtuozitás minden feladatának.

Dienzl *Oszkár*ról, az est másik vendégeről felesleges írunk; az illusztris művészt ugyanis a legnagyobb örömmel és szeretettel várja a közönség. A keddi estély a zeneértőknek és zenekedvelőknek kétségtelenül felejthetetlen lelki szenzációja lesz.

A jó munkát felesleges dicsérni!

bátorkodom felhívni a nagyközönség becses figyelmét évek óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő **gőzmosó-vegytisztító-és ruhafestő vállalatomra**, hol is a legjutányosabb árban öt napon belül lesz minden elvállalt munka eszközölve, minden rongáló anyag mellőzésével. Ingek, gallérok, kézelők tükörfényesre tisztíttatnak és rugékony hajlék onyságot kapnak, úgy hogy a nyakat kellemesen érinti. Midőn t. megbízóimat a fenti sorok szíves figyelembe vételére felhívom, vagyok kiváló tisztelettel:

De mert jelenleg egy oly vegytisztító gyárral léptem összeköttetésbe, amely a jelenkor legjobb gépeivel van felszerelve, ennél fogva a nálam készült munka kivitele jóval felülmulja a helyben működő hasonló tisztítókat. Ennek alapján

Kálosi M. gőzmosó és vegytisztító intézete
Molnár István-utca 2.

— **Esküvő.** Isépy Andor ujhelyi kir. törvényszéki bíró ma délelőtt esküdtött örök hűséget Mór Margitnak, Mór Géza és neje sz. Szikora Róza leányának. Délelőtt 10 órakor ment végbe a polgári esküvő, melynél **Matolai Etele** nyug. alispán és dr. **Isépy Tihamér** ügyvéd szerepeltek tanúként: délelőtt feltizenkét órakor pedig a róm. kath. templomban folyt le az egyházi szertartás, melynél mindkét köztisztviselő álló család nagyszámú ismerősei megjelentek.

— **A hajdudorogi püspökség.** A hajdudorogi gör. kath. püspök kinevezése rövid idő alatt meg fog történni s amint jó forrásból értesülünk, az új püspöki méltóságra **Miklóssy István** főesperes, ujhelyi gör. kath. lelkész lesz kinevezve.

— **Szabad liceum.** A Szabad liceumban holnap d. u. 5 órakor **Szalay József**, főgimn. tanár tart előadást Egyiptomról. 52 vetített kép kíséretében megismerkedünk Egyiptomnak, ennek a hatezer éves országnak kulturájával, művészetével, építészeti emlékeivel, amely oly magas fokon állott, hogy bennünket, akik ma tudósoknak és művelteknek állítjuk magunkat, ámulattal, csodálattal tölt el és igen gyakran kénytelenek vagyunk elismerni, hogy sok tekintetben többet tudtak, mint mi. A képek közt sok olyan van, amely Egyiptom építészeti emlékeit, nevezetesebb helyek látképeit mutatja be, de még több, amely az ország szokásaival, viseletével ismert meg bennünket. Felhívjuk a közönség figyelmét az érdekesnek ígérkező előadásra.

— **Bajnoki mérkőzés.** A hideg, de tiszta idő lehetővé tette, hogy Ujhely közönsége részese legyen még az idén egy bajnoki mérkőzésnek, melynek érdekességét nagyban fokozza az, hogy a mérkőzést játszó mindkét csapat ujhelyi. Holnap d. u. 2 órakor kezdődik a rendkívül erősnek ígérkező bajnoki küzdelem a S. A. C. Szabadság-téri pályáján, hol ellenfele az ujhelyi Vasutasok csapatja lesz. A Vasutasok legutóbbi kassai szereplésükkel igen jó formáról tettek tanúságot, míg a S. A. C. eddig mutatott fölényét nagyban gyengíti az, hogy egy pár kiváló játékos eltávozott s így a két csapat közötti erőkülönbség csak nagyon minimális lehet, ami feltétlenül csak növelni fogja a küzdelem érdekességét. A mérkőzés 2 órakor kezdődik, beléptidij 50 és 20 fillér.

— **Eljegyzések.** Deteki és tengerfalvi dr. **Meczner Tibor** vm. aljegyző eljegyezte **Négyessy Szepessy Annát**, Négyesi Szepessy Kálmán cs. és kir. kamarás honvédezőnagyné leányát Budapesten.

Dr. **Garai Ármin** helybeli ügyvéd eljegyezte **Szántó Margitot** Eperjesről. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A kolera veszedelme.** Félhivatalos jelentés a következőket mondja el azokról az intézkedésekről, amelyeket a belügyminiszterium tett a kolera ellen: A magyar királyi belügyminiszteriumhoz az első hivatalos értesítés a törökországi koleráról e hónap 13-án érkezett a közös külügyminiszteriumtól. A külügyminiszteri átirathoz másolatban volt csatolva konstantinápolyi nagykövetségünk távirata, amely szerint Konstantinápolyban a csapatok közt nagyszámú koleraeset fordult elő, de előfordult a kolera csekélyebb számban a menekülők és a keleti vasutak forgalmi személyzete közt is. Konstantinápolyt fertőzöttnak nyilvánították. E hivatalos értesítés következtében a belügyminiszterium nov. 15-én először is a kereskedelmi miniszteriumot felkérte, hogy a fennálló rendelkezések értelmében utasítsa a vasutakat, hogy a vasuti közegek a fertőzött területekről jövő utasok érke-

zését az érdekelt törvényhatóságokkal és az illető községek előjárásával közöljék. A törvényhatóságokat pedig ugyancsak nov. 15-én kiadott körrendeletben értesítette a belügyminiszterium a Törökországban fellépett kolerajárványról. Felhívta a törvényhatóságokat, hogy az ily irányú értesítések vétele esetén a szóban forgó területekről érkezők öt napon át felügyelet alá helyeztessenek. A kolera gyanús betegeket azonnal be kell jelenteni és a szükséges bakteriológiai vizsgálat és elkülönítés iránt szükséges intézkedéseket is meg kell tenni.

— **Vasuti arcképes igazolvány 1913-ra.** A Máv. igazgatóságától nyert értesülés szerint azok a tisztviselők, akiknek féláru vasutijegy váltására jogosító arcképes igazolványukon 100000-en aluli szám látható, azok 1913-ik évre leendő érvényesítés céljából egy darab új fényképet és 2 korona értékű postabélyeget, akiknek az igazolványa 100000-en felüli számmal állított ki, csak 2 korona értékű postabélyeget s a jelenlegi arcképes igazolványt tartoznak kérvényükhöz csatolni.

— **A hazai gyárosok és a magyar nyomdaipar.** Hazai iparunk még most is gyakran van kitéve mellőzésnek olyankor részéről is, akiknek pedig azonkívül, hogy kötelességük a hazai ipar pártolása, érdekük is volna az és semmivel sem indokolható, hogy külföldi ipari termékeket használnak. Legutóbb a Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetségének vezetősége intézet átiratot ez ügyben a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségéhez, amelyben szövé teszi azt az érthetetlen eljárást, hogy egyes gyártelepek nyomtatványküldésüket külföldről szerzik be. Ez átirattal a Gyáriparosok Szövetségének hivatalos lapja hosszasan foglalkozik s a többi közt a következőket mondja: A magyar nyomdaipar fejlettsége és versenyképessége mellett szinte érthetetlennek látszik a magyar iparnak e téren való mellőzése s még ha csak egyes szórványos esetekről is lenne szó, teljesen jogosult a Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetségének felszólalása ez anomália ellen. Ez alkalomból minden esetre a magunk részéről is arra kell kérnünk a magyar gyárosokat és különösen Szövetségünk tagjait, hogy nyomtatványküldésüket a jövőben a magyar ipar révén fedezni sziveskedjenek.

— **Tánemulatság.** A Sátoraljaujhelyi Kath. Olvasókör 26. sz.) holnap vasárnap, zártkörű batyus tánemulatságot rendez. Az esetleges tiszta jövedelmet a körhelyiség berendezésére fordítják, mely célra felülfizetéseket is köszönettel fogadnak.

— **Elfogott örült.** Ficzik Mihály 50 év körüli dadafalvai lakos, több mint két év óta elhomályosodott elmével járt-kelt a környéken anélkül, hogy családtagjain kívül bárkit is veszélyeztetett volna. Az utóbbi napokban azonban örültsége már tetőpontjára hágott és közveszedelmessé vált annyira, hogy menekültek előle az emberek. Legutóbb Koskócs községbe ment át, ott éktelen kiabálás és vad ordítás közepette letépte magáról a felső és alsó ruhát, míg teljesen meztelenül maradt. A csendőrség ily állapotban találta és behozta a sátoraljaujhelyi kórház elme gyógyintézetébe.

— **Letartóztatott terménykereskedő.** Gálszécsről vesszük a hírt, hogy ott **Lefkovics Lajos** ottani terménykereskedőt letartóztatták. Lefkovics nemrégiben fizetésképtelenséget jelentett. A fizetésképtelenné vált cég ellen az a gyanu merült föl, hogy nagyobb összegeket elvont hitelezői elől. E miatt a gálszécsi járásbíró vizsgálatot indított és Valkovszky Győző

járásbíró nyomozásának sikerült Lefkovics Lajos ellen annyi gyanualapot megállapítani, hogy kedden Lefkovicsot letartóztatásba helyezte.

— **Gazdasági Egyesületek tevékenysége a többtermelés érdekében.** Földművelésügyi miniszterünk jelszava a mely szerint mindenkinek több termelésre kell törekednie, ugy látszik nemcsak jelszó marad, mert minden téren azt látjuk, hogy gazdaközönségünk csakugyan komolyan törekszik a többtermelésre. Így gazdasági egyesületeink körében élénk mozgalom indult meg mindenfelé a többtermelés érdekében. Az egyik tenyészállatokot oszti ki, a másik műtrágyázási kísérleteket végeztet, egyszóval mindenik teljesíti kötelességét a nép jobb gazdálkodása érdekében. Miután pedig éppen a műtrágyák segítségével lehet legkisebb befektetéssel, legkevesebb fáradsággal, legjelentékenyebben fokozni a termés átlagokat, különösen a műtrágyák megismertetése és terjesztése érdekében működik több gazdasági egyesület. Így a temesmegyei és a torontálmegyei egyesületek nagyobb mennyiségű, ingeny műtrágyát osztottak ki kísérletezésekre kigazdák között; ezenkívül pedig a Torontál és szatmármezei gazdasági egyesületek összes községekben szakelőadókat küldenek ki a tél folyamán, a kik a népek megmagyarázzák a műtrágyák lényegét, hasznát, s rámutatnak arra, miként kell a műtrágyaféleségeket alkalmazni, s minő haszon várható alkalmazásukból. Örömmel látjuk a gazdasági egyesületeknek ez irányú működését és meg vagyunk győződve, hogy e működésükkel a többtermelés érdekében igen jelentékeny szolgálatot tesznek.

— **Automobil baleset.** É hó 19-én délután 5 óratájban utazott át Mocsár községen keresztül a terebesi falca vadászatról gróf **Széchényi István**, a midőn a község kellő közepén hatalmas automobilja mely közben a nagy sárba bele is ragadt, kívül belül lángot kapott. Az égés borzasztó látványosságot nyújtott, a tüzet alig sikerült a grófnak és vezetőjének sárhabanesal és vizes ruhákkal eloltaniok. Ha ez nem sikerül a gép 70 kilós tartálya felrobban. Ez ugy a grófra, valamint az egész környezetre végzetessé válhatott volna. Az eset után a község körjegyzője a megégett automobilját saját udvarára vontatatta s a gróft a maga fogatán a nagymihályi grófhhoz beküldte.

— **Hadkötelesek figyelmébe.** Az 1890., 1891 és 1892. évben született ifjak ez évi november hó végéig szigorú büntetés terhe alatt kötelesek jelentkezni tartózkodási helyükön a jegyzői, városokban pedig a katonai ügyosztályok hivatalaiban, ugyanezen határidőig kérelmezendő a tartózkodási helyen való sorozat is.

— **Elesipett baromfitolvajok.** Mult számunkban megirtuk, hogy az utóbbi időben napról-napra érkeztek feljelentések a rendőrségre, melyekben kisebb-nagyobb baromfi tolvajlásokról volt szó. Azt is megirtuk, hogy a rendőrség erélyes és széleskörű nyomozást indított a gyakori tolvajlások dologában. Ez a nyomozás sikerre is vezetett, amennyiben máris sikerült a rendőrségnek néhány aprómarha tolvajt elfognia, akik közül az egyik pár éve ki van tiltva Ujhelytől, a másik pedig ismert u. n. besurranó tolvaj. A mult csütörtökön este 6-7 óra között **Reichard Ármin** udvarában levő kretrekből elveszett 2 hizott kacsa. Azonnal jelentették az esetet a rendőrségnek, mely a tolvajt **Csernyák Julianna** rovvott multu 27 éves csavargónő személyében kinyomozta s miután a lopást beismerte, letartóztatta. Mint később kiderült **Csernyák Juliannát** 1909-ben kitiltották Ujhelytől. A másik eset **Aronovics Albertné**

két hizott ludjának ellopása. Itt is azonnal megtalálták a tettest **Klemeniczki Mária** 32 éves besurranó tolvajnt, aki szintén bevallotta a lopást s őt is letartóztatták. Mivel a rendőrségnek az a gyanuja, hogy **Klemeniczki** a többi feljelentett baromfitolvajlásban is része volt, ez irányban is nyomozást indított. Ma éjszaka még egy baromfi tolvajlásnak jöttek nyomára s a tetteseket ezuttal is azonnal sikerült letartóztatni. **Rosner Izidor** Árpád-utcai házában zárt kamarájából 3 ludat loptak el éjszaka 1 óra tájban **Kovács Kálmán** és **Kovács Károly** rovvott multu csavargók. A ludak nyakát baltával elvágta s azután a cigánytelepen elrejtették. **Kovácskát** is letartóztatták.

— **Strom Testvérek hatóságilag engedélyezett villamossági felszerelési vállalatot nyitottak Sátoraljaujhelyen, Kossuth-utca 26. szám alatt.**

— **Világhírű gyermekorvosok egyhangu véleménye,** hogy a gyermekek elismert, legkiválóbb tápszere az elválasztás idejétől kezdve a „Phosphatine Fallières“, mert nagyon könnyen emészthető, igen kellemes ízű, a fogzást megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

— **Orvosi kitüntetések elismerik,** hogy minden külföldön jobban Zoltán-féle csukamajolaj, mert iz- és szagtalan, a tisztasága páratlan, fölösleges és nehezen emészthető alkatrészeket nem tartalmaz. Uvege 2 korona a gyógyszerárakban. Egyedüli készítő Zoltán Béla gyógyszerész, Budapest, Szabadság-tér. Ugyelni kell az eredetiségre. Utánzattal vissza!

Felölös szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**
Laptulajdonos: **Ehler Gyula.**

HIRDETÉSEK.

2189/1912. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. járásbírósnak 1912. V. 1468/1. számú végzése folytán **Sparger Ferenc** és **Tsaczég 861** kor. 62 fillér követelésének és járulékaiknak behajtása végett 1912. évi november hó 27-én délelőtt 10 órakor Sátoraljaujhelyben, **Wekerle-tér 6. sz. alatt**, a végrehajtást szenvedő üzletében elárverezem azon 4950 koronára becsült ingókat, melyeket a budapesti IV. ker. járásbírósnak 1912. Sp. IX. 1546/3. sz. végrehajtást rendelő végzése alapján a sátoraljaujhelyi kir. járásbírósnak 1912. V. 1468/12. számú végrehajtási jegyzőkönyvben 1-3 tételek alatt lefoglaltam, u. m. női ruhaszövegetek stb.

Sátoraljaujhely, 1912. nov. 11-én.

Rosner Imre,
kir. bir. végrehajtó.

Moskovits Herman

posztó- és gyapjuszövet divatruház

Sátoraljaujhely, Rákóczi-utca 6. szám.

Már megérkeztek a legújabb divatu angol férfiruha szövetei, télikabát kelmék, és kiváló minőségű, legújabb divatu

SZŐRME ÁRUK.

Mérték utáni megrendelések gyorsan készíttetnek

8226/1912. tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sátoraljai helyi kir. törvényszék telekkönyvi hatósága közhírré teszi, hogy a Sátoraljai helyi Takarékpénztár Részvénytársaság végrehajtónak, Dávid János (nős Klapács Juliannával) végrehajtást szenvedő elleni 3000 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sátoraljai helyi kir. törvényszék területén levő, Sátoraljai helyi r. t. város határában fekvő, a sátoraljai helyi 1497. számú betétben A. I. 1-3. sor 2173. és 2174. hr. sz. alatt felvett ház és kertből álló ingatlanból és 750/39047 rész közös legelő jutalékából Dávid János (nős Klapács Juliannával) B/1. alatti 2/4 rész jutalékára 2105 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1912. évi december hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 210 korona 50 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága megállapítja, miszerint:

1. a fenti ingatlan a kikiáltási ár 2/3 részénél alacsonyabb vételárban nem üthető;

2. hogy azon árverelő, aki a kikiáltási árat meghaladó ígéretet tesz, köteles nyomban a leütés után bánatpénzét az általa ígért vételár 10%-áig kiegyesíteni, mit ha elmulaszt, ígérete figyelmen kívül marad s a haladéktalanul folytatandó árverésben mint árverelő, többé részt nem vehet.

Sátoraljai helyben, a kir. törvényszéknel, mint tkvi hatóságnál 1912. évi október 23-án.

Makó s. k., kir. törvénzéki jegyző.

Szegő Sándor

divatáruházában

karácsonyi

nagy vásár

december elsején kezdődik.

PFEIFFER SÁNDOR
 építész-építőmester
Sátoraljai hely.
 Iroda és telep:
 Arpad-utca 19. szám. Saját ház.

Elvállal: mindegyik épületek tervezését és felépítését, építkezések művezetését és leszámolását, tűzbiztos gipsz és vasbeton mennyezetek készítését, minden néven nevezendő **vasbeton szerkezetek statikai számítását és azok kivitelét**; cement, granit-terazzo, kerámia, aszbesz, aszfalt, stb. burkolatok készítését.

Állandó raktár: román és portland cement, homlokzat kőpor, gipsz, aszfalt, szigetelő-lemez és kátrány termékekben.

7455/1912. Tk. szám.

Pót-hirdetmény.

A sátoraljai helyi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Hitelbank R.-t. sátoraljai helyi cég végrehajtónak, Juhász József karosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 330 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében a 7206/1912. tk. szám alatt kibocsátott árverési hirdetményben a Gercsely község határában fekvő, a gercselyi 296. sz. betétben A. I. 1-5. sor 616. 617. 618. 619. és 620. hr. szám alatt felvett Juhász József nevében álló ingatlan 2481 korona kikiáltási árban Gercsely községben, a község házában 1912. évi december hó 2 (kettő) napjának d. u. 3 órájára kitűzött árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 167. §-a alapján a Princz-Testvérek szatmári cég végrehajtató érdekében is 20500 kor. tőkekövetelése és járuléka kielégítéssel véget meg fog tartatni.

Kelt Sátoraljai helyben, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1912. szeptember hó 25-én.

Makó sk., kir. tvszéki jegyző

Compagnie Generale Transatlantique.

Franozia hajóvonal

Rendes közvetlen gyorshajójáratok

Havre-Newyork

és

Kanadába

Basel (Schweiz) és Párison at.

Iroda: Budapest, VII. Baross-tér 15

Sürgöncyzim: Transat Budapest.

Fajtiszta Ripária Portális

(GLOIRE DE MONTPELIER.)

I. osztályu sima vesszők 45 cméter hosszban 16 K., 120 cm. hosszban 48 K. ezrenként.
 II. osztályu 45 cm. hosszban 6 K. **KÉSZLET EGYMILLIÓ.** Gyökeres I. osztályu Ripária Portális egy- vagy két éves 30 koronáért ezrenként kapható * * * * *

Schneider C. uradalmi intézőnél, Zemeskenéz.

Strom Testvérek

hatóságilag engedélyezett
 villamossági felszerelések vállalata

Sátoraljai hely, Kossuth Lajos-utca 26. sz.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy Sátoraljai helyben, Kossuth Lajos-utca 26. sz. a. egy

villamossági berendezési vállalatot

nyitottunk.

Elvállalunk villamvilágítási berendezéseket, villamcsengők, házi telefonok és villamhárítók felszerelését és jó karban tartását, ugy helyben, mint vidéken is.

Bérbeadó lakás.

A Csalogány-utca 21. sz. alatt lévő, a Központi Takarékpénztár tulajdonát képező egy négy szobás lakás fűdőszobával és mellékhelyiségekkel **azonnal bérbeadó.**

Értekezhetni lehet a Központi Takarékpénztárnál.

Makulatura

papírok

olcsó áron

kaphatók

kiadóhivatalunkban

Tejleves, mártások, kenyér, kalács, gyümölcs és tej

azon eledelék, amelyekkel táplálva, gyenge gyermekek is erős fejlődésnek indulnak. Hus és más összetett ételek nem bírnak mindég azzal az értékkel a gyermeki szervezetre, mint azt tőlük sokszor elvárják.

Gyermekeknek adjunk naponta

puddingokat dr. Oetker puddingporából

tejjel és cukorral készítve, gyümölcslével vagy friss gyümölcscsel, továbbá tésztaakat dr. Oetker sütőporával készítve és meg leszünk lepve az eredménytől. Dr. Oetker gyártmányai vénykönyvekkel mindenütt kaphatók. Leírást kívánatra ingyen és bérmentve küld

Dr. A. Oetker Baden-Wien.

Vigyázzunk, hogy csakis valódi dr. Oetker-gyártmányt kapjunk kézhez.

POLO

a legjobb folyékony
 • fémtisztító.

valódi
 PÓRÁROK
 A
 SÉGE:
 RANY

Dr. Ányai Béla,
 Kék Sándor,
 Gyula.

SEK.

etmény.

kir. járásbíró-
 /1. számú vég-
 Ferencz és Tsa
 r követelésének
 ása végett 1912.
 délelőtt 10 óra-
 n, Wekerle-tér
 ajtást szenvedő
 azon 4950 ko-
 at, melyeket a
 rásbíróság 1912.
 grehajtást ren-
 sátoraljai helyi
 2. V. 1468/12.
 jegyzőkönyvben
 oglaltam, u. m.
 b.

1912. nov. 11-én.

Rosner Imre,
 bir. végrehajtó.

a szöve-
 abb divatu

szittetnek

Wilhelm Henrik utóda

Nagy butorraktár. **BLUM GÉZA** Szőnyeg és függöny áruház.

SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, mahagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legújabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmirna, Tilim és hollandi szőnyegek

nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és méretben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne-femme, vittáge

Dupla ágyterítő.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármely e szakba vágó munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgálók.

Bükküzifa eladás.

Telkibánya abaujmegeyi község határában fekvő uradalmi erdőben termelt 3758 ürm.³ egy éves bükk és 200 ürm.³ éger tűzifa eladó.

Az ajánlatok az 1912. év december hó 15-ig nyújtandók be Varannón az uradalmi erdőmesteri hivatalnál.

MEGYEI ÁLTALANOS BANK

részvénytársaság

SÁTORALJAUJHELY.

Elfogad betétet kamatozás végett.

Leszámitol váltó- és jelzálog-kölcsönöket

Bevált külföldi pénzeket (dollárokat).

Folyó számlahitelt és ovadékot nyújt kedvező feltétellel

Eszközöl 10-től 50 évig terjedő

törlesztéses kölcsönt

Vásárol megbízásra értékpapírokat és sorsjegyeket és előlegzi az értéket havi törlesztésre.

Elvállal minden a bankszakba vágó megbízást.

A Megyei Általános Bank részvénytársaság

Igazgatósága.

Női szabászati felső szakiskola.

Tisztelettel értesitem az érdeklődő közönséget, miszerint minden lépést megteszek, hogy a miniszteriumtól angol és francia szabászati szakiskolának felső szakiskolai minősítést nyerhessek. Kérem tehát azokat, akik beiratkozni akarnak, tegyék azt mielőbb, hogy az első vizsgán már részt vehessenek.

Azonkívül arról is értesíteni kívánom az intelligens publikumot, hogy iskolámat többek kívánságára szalonnal kötöttem egybe, csakis kifogástalan munkát igénylő hölgyek részére, amennyiben csak tökéletes munkaerőket fogok szalonomban alkalmazni.

Szabók, varrónók, a legkomplicáltabb angol és francia szabásmintákat megkaphatják szakiskolámban.

Tisztelettel **Czehlár Jánosné**

angol és francia szabászati szaktanárnő

Sátoraljaujhely, Justus-utca 15. sz.

Szőlőbirtokosok!

Berlandieri x Riparia Teleki

a jelenkor legjobb alanyvesszője

Mielőtt szükségletét amerikai vesszők és oltványokban beszerezni, kérje nagy képes árjegyzékünket a melyet mindenkinek ingyen és bérmentve küldünk meg!

TELEKI ZSIGMOND

szőlőtelep kezelősége **Villány.**

Bérbeadó lakás.

A Főutca közepén 2 utcái szoba egyik erkélyes, zárt folyosóval és konyhával azonnal bérbe adó. Értekezhetni

őzv. Kellner Józsefnével,
esetleg a házmesterrel.

Eladó alma.

Arany renett, kormos, parmen, Kálvin, Jonathán, pogácsa és más legkiválóbb fajta, kézzel szedett alma kapható

Meczner Gyulánénál
Sátoraljaujhelyben.

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB és LAJOS

BUTORKERESKEDÉSE és ZONGORATERME

Sátoraljaujhely. Kazinczy-utca 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlő- és szalon szobákból, tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült fényezett faművegekben.

Egyedüli elárusítója a „Slavonia” keményfa butorgyár készítményeinek.

Vas- és rézbutor legjobb kivitelben.

KÉPEK, GYERMEKKOCSIK

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK,

Mindennemű szőnyegek készítését bármely színben és nagyságban olcsón elvállalom.

Saját műhelyünkben minden e szakba vágó munkák gyorsan s pontosan készíttetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kívánságára egy helyben mint vidéken bármikor is díjtalanul szívesen megjelenek.

Videki megrendeléseket pontosan eszközölünk.

Állandóan raktáron tartunk:

Három rétu lószőr madraczot, egy ágyba való 50 korona.

„ „ affrik „ „ „ 15 „

Elsőrendű zongorák gyári raktára.

Egy használt fordítható tekeasztal jó állapotban jutányos áron eladó.

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás.

Kívánatra kedvező fizetési módokat nyújtok.

Elsőrendű butorok gyártmányai.